

מ"ת 20835/07/23 - מדינת ישראל נגד אמיל באומבול, סטניסלב לוקצקי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 20835-07-23 מדינת ישראל נ' באומבול (עציר) ואח'

לפני	כבוד השופט עמית מיכלס
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	1. אמיל באומבול 2. סטניסלב לוקצקי (עציר)

החלטה - משיב 2

1. נגד המשיב ושותפו לכתב האישום (משיב 1) הוגש כתב אישום האוחז שני אישומים. באישום הראשון מיוחסות למשיבים עבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, בניגוד לסעיפים 7(א)-ו(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק); שיבוש מהלכי משפט, בניגוד לסעיף 244 לחוק. למשיב 1 יוחסו בנוסף עבירות של נהיגה ללא רישיון רכב תקף והחזקת סכין. באישום השני יוחסה לשני המשיבים עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, בניגוד לסעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודה יחד עם סעיף 29(א) לחוק.

2. על פי המתואר באישום הראשון, נסעו שני המשיבים בכביש 44, כאשר משיב 1 נהג ברכב ללא רישיון רכב בתוקף, ובשעה שהחזיקו בתוך גרב 9 כפפות חד פעמיות שהכילו סם מסוכן מסוג הרואין במשקל כ-389 גרם המחולק ל-540 אריזות סגורות. על רצפת הרכב מאחורי מושב הנהג, החזיקו המשיבים בתוך כפפה ב-60 אריזות שהכילו 43.9 גרם של הרואין. משהבחין בהם שוטר, עצר את הרכב ובשעה שיצא מהניידת והתקדם לעברם, החלו המשיבים בנסיעה כדי להימלט ממנו. השוטר חזר בריצה לניידת, החל לנסוע אחר הרכב, כאשר בשעת הנסיעה השליכו המשיבים את הגרב אל עבר הכביש. כל אותה עת החזיק משיב 1 בסכין מטבח ובסכין יפנית בדלת הנהג.

על פי המתואר באישום השני, לאחר שנעצרו שני המשיבים, הובאו לתחנת המשטרה בראשון לציון והוכנסו יחד לתא המעצר בתחנה. בשלב מסוים, בעודם שוהים בתא המעצר, העביר משיב 1 למשיב שקית המכילה סם מסוכן מסוג הרואין במשקל שאינו עולה על 1.4 גרם.

3. בתום דיון שנערך ביום 17.8.2023 הסכימו ב"כ המשיבים לקיומן של ראיות לכאורה. לבקשתם, הופנו

המשיבים לשירות המבחן להכנת תסקיר מעצר, זאת על אף נתוני פתיחה לא פשוטים, בדמות עבר פלילי משמעותי וכמות הסמים הנכבדה שנתפסה ברשותם, ולא לפני שהובהר להם מפורשות כי אין בהחלטה זו כדי להביע עמדה בכל הנוגע לתוצאות ההליך וכי אל להם לפתח ציפיות ממהלך זה.

תסקירים שהתקבלו בעניינם של שני המשיבים לא באו בהמלצה לשחרורם. עקב כך, בהינתן תסקיר שלילי ובהתאם להסכמה שניתנה, נעצר משיב 1 ביום 30.11.2023 עד תום ההליכים. אף התסקיר שהוגש בעניינו של המשיב (מיום 19.9.2023) הצביע על רמת סיכון גבוהה, שירות המבחן העריך כי הוא לא ייתרם מהליך טיפולי, בין היתר בשל "העדר מוטיבציה פנימית כנה" (להלן: התסקיר הראשון). לבקשת ב"כ המשיב, ולאור טענתה כי המשיב שמר על ניקיון מסמים החל מהיום בו נעצר, הופנה המשיב בשנית לשירות המבחן על מנת שיעריך מחדש את אפשרות שילובו בהליך שיקומי. בתסקיר משלים שהתקבל ביום 15.1.2024 שינה שירות המבחן את עמדתו והמליץ לשקול בחיוב לשלב את המשיב בקהילה טיפולית "הדרך", הגם שציין שהמשיב לא הצליח להעמיד מפקח מגבה (להלן: התסקיר השני).

4. ב"כ המשיב ביקשה, מטבע הדברים, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולשלב את המשיב בקהילה, בפרט לנוכח המאמץ שעשה בחודשים האחרונים בין כתלי בית המעצר להיגמל מסמים "גמילה פיזית", הליך שהיה קשה עבורו. אף נטען שהמשיב סירב להשתמש בתחליף סם, למרות שהוצע לו לעשות כן. לדבריה, המשיב ביקש להשתלב בהליך גמילה עוד כשנעצר, כאשר מדובר באדם המכור לסמים שנים ארוכות, חסר אמצעים כלכליים. אשר לחומרת העבירות בהן הואשם, טענה שהמשיב היה בסך הכול נוסע ברכב ולא היה מחולל העבירות. אף נטען שבכוונת המשיב לערוך "ניקוי שולחן" ולהודות בתיקים נוספים התלויים ועומדים נגדו.

5. ב"כ המבקשת התנגד לבקשה, בהסתמכו בעיקר על התסקיר הראשון, שהיה נחרץ וחד משמעי בנוגע לסיכויי ההצלחה הנמוכים של המשיב בהליך שיקום כלשהו. בתוך כך הפנה לסוג ולכמות הסם הגדולה במיוחד שהחזיק המשיב, לאופן הובלת הסם כשהוא מחולק לכ-600 אריזות סגורות, לעברו הפלילי, לקיומם של כתבי אישום נוספים המתנהלים נגדו במקביל, באחד מהם הוא מואשם בעבירת סחר בסם מסוכן. עוד הזכיר את הכלל שלפיו דינו של עבריין סמים מסוגו של המשיב להיעצר עד תום ההליכים. לדבריו, המשיב אינו עומד בתנאי הלכת סויסה, בפרט כאשר שני ניסיונות גמילה קודמים שערך כשלו.

דיון

6. כידוע, עבירות מסוג פשע בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים, כדוגמת העבירות שעבר המשיב, מקימות עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות, לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), כאשר משמעות הדבר היא העברת הנטל למשיב להוכיח כי לא נשקפת ממנו מסוכנות, שאם לא כן ייעצר עד תום ההליכים. זאת, בין היתר, "לנוכח החשש כי בצע הכסף יביא את הנאשמים לביצוע עבירות סמים נוספות מבלי שיהיה די בחלופת המעצר מלהרתיע בעדם" [בש"פ 8585/15 בן לולו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.12.2015) (להלן: עניין בן לולו)]. לצד האמור, נקבע "כי במקרים המתאימים שנסיונותיהם ייחודיות, ניתן יהיה להורות על שחרור לחלופת מעצר גם בעבירות מהסוג דנן, ובלבד שיימצא כי בכוחה של חלופת המעצר המוצעת לאיין את המסוכנות במידה מניחה את הדעת. על מקרים אלה נמנים למשל מקרים שבהם הנאשם הוא אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי, או כאשר מדובר במי שאינו "נטוע" בעולם עבריינות הסמים (בש"פ 3702/15 ברקנ' מדינת ישראל,

עמוד 2

פסקה 9 (3.6.2015); בש"פ 2196/15 רבי נ' מדינת ישראל, פסקאות 15-16 (6.4.2015)...") [עניין בן לולו, פסקה 5].

אשר לאפשרות השחרור לגמילה במסגרת הליך המעצר, אזכיר בתמצית שבהתאם להלכה שנקבעה בבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה (21.3.2011) (להלן: עניין סויסה), העיתוי הראוי לבחינת שילובו של נאשם בהליך גמילה מסמים איננו בשלב המעצר, אלא בשלב גזירת הדין וריצוי העונש. חריג לכלל זה קובע שניתן לבחון חלופת גמילה בשלב המעצר בהתקיים שלושה תנאים - האחד, כאשר הנאשם החל בהליך גמילה טרם המעצר; השני, כאשר ישנו פוטנציאל הצלחה גבוה להליך הגמילה; והשלישי, כאשר יש בהליך הגמילה כדי לספק מענה למסוכנות הנשקפת ממנו. עוד נקבע שגם כאשר התנאי הראשון אינו מתקיים, רשאי בית המשפט "כחריג לחריג" להורות על שחרור נאשם לחלופת גמילה, אם מצא שהתנאים השני והשלישי מתקיימים במצטבר (עניין סויסה, פסקה 7).

על התנאים לתחולתו של החריג לחריג, עמד השופט א' שטיין בבש"פ 4621/22 אלעסם נ' מדינת ישראל (2.8.2022) (להלן: עניין אלעסם):

"הלכת סויסה העמידה חריג לכלל של 'טיפול ושיקום - במסגרת העונש, ולא לפני-כן'. חריג זה חל, בראש ובראשונה, במצב דברים בו הנאשם כבר החל בטיפול גמילה אפקטיבי מהמתכרות לסמים, כאשר המסגרת הטיפולית בה הוא אמור להימצא תמנע ממנו לבצע עבירות נוספות, להימלט מן הדין ולשבש מהלכי משפט.

במקרים נדירים, חריגים שבחריגים, ניתן יהיה לשחרר את הנאשם למסגרת טיפולית חדשה של גמילה מסמים בעלת פוטנציאל הצלחה גבוה - וזאת, רק כאשר יש בחלופה זו כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהנאשם לציבור ולהליך הפלילי. למקרה חריג זה אקרא, לשם נוחות, 'חריג ההתחלה הטיפולית החדשה'.

כדי להעמיד לנאשם, חלף מעצרו מאחורי סורג ובריה, את המשך הטיפול במסגרתה של הלכת סויסה או, במקרה נדיר שיתאים לכך, את 'חריג ההתחלה הטיפולית החדשה', תידרש המלצה מנומקת וחד-משמעית של שירות המבחן אשר תבסס את הצורך בטיפול ואת סיכויי הצלחתו וכן תעצב מסגרת של השגחה בטוחה וקשיחה אשר תשלול מהנאשם את האפשרות לבצע עבירות, לשבש מהלכי משפטו ולהימלט מן הדין. קיומה של המלצה חיובית כאמור היא בגדר תנאי-שאינ-בלתו.

...

שעריו של 'חריג ההתחלה הטיפולית החדשה' אינם בגדר 'שער': מדובר בפתח צר-עד-מאד אשר לא ייפתח בפני הנאשם, אשר נזקק לטיפול גמילה כבר בשלב המעצר, זולת אם תונח בפני בית המשפט המלצה חיובית וחד-משמעית של שירות המבחן אשר תראה, באופן ברור ומשכנע, כיצד תאיין החלופה הטיפולית המומלצת את מסוכנות הנאשם בכל היבטיה: ביצוע עבירות נוספות, הימלטות מן הדין ושיבוש מהלכי משפט. חלופה כאמור תכלול העמדת מפקחים וערבים ראויים לצד בטחונות כספיים נאותים, איסור יציאה מן הארץ, הפקדת דרכון, ותנאים מגבילים נוספים אשר

ייקבעו על ידי בית המשפט - אם וככל שיומלץ על החלופה. באין המלצה חד-משמעית כאמור, הריג לא יקום". (דגשים הוספו - ע' מ')

עוד נקבע בעניין אלעסם כי במסגרת הבחינה אם נאשם בא בגדרם של אותם מקרים "חריגים שבחריגים", על בית המשפט ליתן דעתו, בין היתר, לסוג העבירות המיוחסות לו ולחומרתן, זאת לנוכח הכלל שהותווה בעניין סויסה, שלפיו ככל שהעבירה ונסיבותיה חמורות יותר, כך מצטמצם כוחו של החריג.

7. ומן הכלל אל הפרט.

המשיב נטוע עמוק בעולם העברייני בכלל ובעולם הסמים בפרט משך שנים ארוכות, והעבירות בהן הוא מואשם בכתב האישום הנוכחי חמורות במיוחד. מכאן ששחרורו לחלופת מעצר דורש טעמים של ממש. אשר לאפשרות השחרור לחלופת גמילה, הרי שהמשיב אינו עומד באף לא אחד מהתנאים שנקבעו בהלכת סויסה.

אין חולק על כך שהמשיב לא החל בהליך גמילה טרם שנעצר בהליך הנוכחי, ומכאן שהוא אינו עומד בתנאי הראשון של הלכת סויסה. המשיב חדל אמנם מיוזמתו להשתמש בסמים, אולם זאת רק לאחר שנעצר, ומכאן שאין מדובר בהליך גמילה שנקטע עקב מעצרו. מכל מקום, וכפי שנראה מיד, המשיב אינו עומד אף ביתר התנאים.

אשר לתנאי השני, לא ניתן לומר שקיים פוטנציאל הצלחה גבוה, ואף שירות המבחן אינו מציין זאת בתסקיריו, זאת על אף המלצתו הסופית לשקול את אפשרות הגמילה. התסקיר הראשון הוא תסקיר נחרץ ביותר המתבסס על היכרות ארוכת שנים עם המשיב. עוד נמצא שכמו בעבר, כך גם בעת הנוכחית, צמצם המשיב ממידת מעורבותו בביצוע העבירות, התקבל הרושם שהוא מאופיין בדפוסי הסתרה, למשל בנוגע לטיב הקשר עם שותפו לכתב האישום. המשיב אמנם הביע רצון להשתלב בטיפול בקהילה, אולם נמצא כי הוא אינו מתאים, בין היתר לנוכח קשיים בעמידה בגבולות חיצוניים ופנימיים, קושי בוויסות דחפים, נטייה להתנהגות אימפולסיבית והיעדר יכולת קבלת סמכות. מסקנת שירות המבחן התבססה אף על ניסיון העבר עם המשיב, לרבות קשיים בשיתוף פעולה עם גורמי טיפול ועם שירות המבחן; ניסיונות טיפוליים קודמים שלא צלחו, לרבות סירובו להשתלב בבית המשפט הקהילתי; נטייה להתנהגות מניפולטיבית, כאשר מעורבות קודמת בפלילים ועונשים שהוטלו עליו לא היוו גורם מרתיע עבורו. בנסיבות אלו מצא שירות המבחן שהמשיב נעדר מוטיבציה כנה לשינוי, הוא בעל כוחות מוחלשים בשלב זה בחייו לערוך שינוי והצהרותיו מונעות ממוטיבציה חיצונית בלבד. נוכח כל אלו העריך שירות המבחן שקיימת מצד המשיב מידת סיכון גבוהה להישנות מקרים דומים בעתיד והתנהלות פורצת גבולות וקיים ספק רב אשר לכוחות העומדים לרשותו לעמוד בטיפול אינטנסיבי, באופן המעלה אף יותר את הסיכון להפרת תנאים.

אכן, בתסקיר השני התרשם שירות המבחן כי המשיב מונע מ"מוטיבציה כנה ופנימית יותר" לערוך שינוי בחייו, אולם דומני שנוכח עומק התמכרותו של המשיב והסיכון הרב הנשקף ממנו אין די בכך, לא כל שכן בהעדר חלופה מגבה, ובפרט כאשר שירות המבחן לא קבע שהשינוי המסוים שחל בגישת המשיב, הביא לשיפור סיכויי הצלחתו בטיפול. בתסקיר השני לא התמודד שירות המבחן עם האבחנות הנחרצות והחד משמעיות ששללו אפשרות לשחרור המשיב לגמילה, לרבות דפוסי ההסתרה, ההתנהגות המניפולטיבית, ניסיונות הטיפול שכשלו והמוטיבציה החיצונית שביטא. אף

לא ברור כיצד אבחנות אלו מתיישבות עם האפשרות לוותר על חלופה מגבה למקרה בו יעזוב המשיב את מקום החלופה.

אשר לתנאי השלישי, הרי שאין בחלופה המוצעת כדי לספק מענה למסוכנות הרבה הנשקפת מהמשיב. כאמור, מסוכנותו של המשיב היא ממשית. זאת ניתן ללמוד בראש ובראשונה מהנסיבות החמורות של החזקת הסם, בהינתן סוג הסם וכמות הסם, לא פחות מ-600 אריזות של הרואין, במשקל כולל של מעל 430 גרם, אותם החזיק המשיב יחד עם חברו, כשהוא מוכן להפצה. אף הימלטותו של המשיב מהמקום ברכב, יחד עם חברו, מוסיפה משנה חומרה למעשיו.

ואם לא די בכל אלו, הרי שלחובת המשיב לא פחות מ-8 הרשעות קודמות במסגרתן הורשע בריבוי עבירות במגוון תחומים, כגון גניבות, החזקות סכין, חבלה חמורה, תקיפה, איומים, חטיפת ארנקים והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. בגין הרשעותיו אלו ריצה המשיב מספר תקופות מאסר. נכון הדבר שרבות מהרשעותיו של המשיב הן הרשעות ישנות, וכי במשך תקופה הצליח להימנע מביצוע עבירות, אולם מנגד אין להתעלם מהעובדה שבמהלך שלוש השנים האחרונות נפתחו נגדו מספר לא מבוטל של תיקים פליליים. בחלק מהתיקים הורשע לאחרונה במסגרת ת"פ (שלום ת"א) 17360-12-21, בגין ריבוי עבירות גניבה והוא נדון לעונש מאסר של 70 יום, זאת תוך התחשבות בכך שממילא נעצר במסגרת התיק הנוכחי. נוסף על כך הוגשו נגד המשיב שני כתבי אישום שעדין מתנהלים נגדו, האחד בגין עבירות של סחר בסם מסוכן (מסוג קוקאין) והחזקת סם שלא לצריכה עצמית, והשני בעבירת גניבה. חרף הצהרת הכוונות, הרי שהמשיב עדין לא צירף את כל תיקיו, בפרט לא את התיק מושא החלטה זו, שהוא החמור מביניהם, וטרם "ניקה שולחן". הנה כי כן פגיעתו של המשיב בציבור רבה ודורשת פיקוח הדוק וצמוד.

8. מהאמור עולה שהמשיב אינו עומד בתנאי הלכת סויסה, אף לא בנוסחה המרוכך, קרי הצטברותם של תנאים 2 ו-3. במסגרת טיעוניה הזכירה ב"כ המשיב מקרים בהם שוחררו למסגרות גמילה עצורים שיוחסו להם עבירות של החזקת סם ואף סחר בסם בכמויות גדולות מאלו שיוחסו למשיב, ואף צירפה אסופת פסיקה. הגם שאכן קיימות דוגמאות שכאלו, הרי שכל מקרה נבחן לגופו ובהתאם לנסיבות העושה והמעשה.

9. אין לכחד שמקרה זה מעורר התלבטות. זאת נוכח כך שיכול והמשיב אכן מראה סימנים ראשוניים של הבנה והפנמה בקשר למצבו, ובהינתן המאמץ הלא מבוטל שעשה בחודשים האחרונים בין כתלי הכלא להיגמל מצריכת חומרים ממכרים, לרבות הקושי לעמוד בתסמונות הגמילה הפיזית. ואולם, מנגד, אין להתעלם מהמסוכנות הרבה הנשקפת ממנו, וכן מדפוסי ההסתרה, ניסיון העבר עמו והזדמנויות שהוחמצו להשתקם. אף אין להתעלם מהעובדה שחלה עליית מדרגה במעורבותו של המשיב בעולם הסמים עד כדי החזקת כמות גבוהה במיוחד של הרואין, עובדה שאף בה יש כדי להצביע כי המשיב החל את ניסיון הגמילה רק לאחר מעצרו ומכורח הנסיבות. ועל כך נאמר כי "יש לשקול, בין היתר - הן כשיקול עצמאי והן במסגרת בחינת התנאי השלישי - את סוג העבירות המיוחסות לנאשם, ואת עברו הפלילי" [בש"פ 2326/23 מוגרבי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (4.4.2023)].

10. אף המלצת שירות המבחן מוסיפה על ההתלבטות, שכן, כידוע, בתי המשפט נוטים לתת משקל לא מבוטל להמלצות אלו, בהיותן של שירות המבחן גורם מקצועי. לצד האמור, נקבע לא אחת שהמלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט [בש"פ 7494/18 ששון נ' מדינת ישראל, בפסקה 29 (11.11.2018)]. בפרט יפים הדברים

כאשר אין מדובר בהמלצה חד משמעית ונחרצת, כפי שהיה מתבקש במקרה קיצון כמקרה שלפנינו. זאת, שכן שיקול הדעת מסור לבית המשפט, הבוחן את תמונת המצב ב"מבט על" ומשקלל בין השיקולים השונים הן את ההיבטים המשפטיים והן את ההיבטים הנוגעים לאינטרס הציבורי בכללותו, וכבר נאמר ש"שומה על בית המשפט לבחון את האמור בתסקיר, ולא רק את "השורה האחרונה" שלו" [בש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (20.5.2015)].

בבש"פ 600/22 מוזס נ' מדינת ישראל (6.2.2022) נדון מקרה הדומה למקרה שלפנינו, בו יוחסה לעורר החזקה של סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של כ-410 גרם, כאשר גם באותו מקרה המליץ שירות המבחן על שילובו בהליך גמילה. בדחות את הערר, קבע השופט ש' שוחט:

"אשר לתנאים השני והשלישי - קריאה בין השורות של תסקיר שירות המבחן מעלה, כי המלצת השירות אינה חד משמעית ולא מצביעה על סיכויי הצלחה גבוהים. שירות המבחן רק מעריך, כי שילוב העורר במסגרת הטיפולית המוצעת "יסייע בהפחתת הסיכון הנשקף ממנו וכן תאפשר לו לרכוש מיומנויות ולשקם את חייו" [...] משכך, יש לתמוה, בכל הכבוד, על השקלול הסופי וההמלצה של שירות המבחן לשלבו במסגרת טיפולית מהסוג המוצע, שכידוע אין לראותה כחלופת מעצר הרמטית בוודאי על רקע ההערכה, כי קיימת בעניינו של העורר רמת סיכון גבוהה להתנהגות עוברת חוק ולביצוע עבירות נוספות בתחום הסמים." (ההדגשות במקור - ע' מ')

דברים אלו יפים גם לענייננו.

11. המלצת שירות המבחן היא לשילובו של המשיב בקהילת "הדרך". זאת, על אף התרשמות שירות המבחן בתסקירו הראשון כי נוכח רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהמשיב, הוא זקוק לקהילה שתהווה "חלופת מעצר". ואולם, הקהילה המוצעת כיום אינה מוגדרת כחלופת מעצר ועל המשיב לשהות בה "בהתאם לכללי המקום". נוכח המסוכנות הרבה הנשקפת מהמשיב והתרשמות שירות המבחן ממנו, כאמור בתסקיר הראשון המתבסס בין היתר על ניסיון העבר עם המשיב, אינני סבור שדי במסגרת שהוצעה כדי לאיין מסוכנות זו. בפרט יפים הדברים כאשר לא עלה בידי המשיב למצוא מפקח מגבה למקרה בו יעזוב את הקהילה. גם אם ניתן למצוא מקרים בהם נמצא לוותר על קיומו של מפקח מגבה, הרי שלא ניתן לעשות כן בנסיבותיו של המשיב, בשים לב לספקנות בדבר סיכויי הצלחתו, בדבר הכוחות העומדים לרשותו ובדבר הסיכוי שישמור על גבולות ועל חוקי הקהילה [ראו והשוו: בש"פ 8126/21 גולדשטיין נ' מדינת ישראל, פסקאות 7, 9 (29.11.2021)].

12. בניגוד לדברי ב"כ המשיב, אין משמעות הדבר כי אי שילובו של המשיב בהליך גמילה בשלב הליך המעצר מוריד לטמיון את המאמצים שערך בחודשים האחרונים. זאת, שכן המוטיבציה שהביע, וככל שהיא אכן מונעת מרצון כן ואמתי להיגמל, אמורה להיות מנותבת למסגרת התיק העיקרי. בהתחשב בחומרת מעשיו של המשיב ובמדיניות הענישה הנוהגת, אף העונש שיושת על המשיב, ככל שיורשע בדיון, צפוי להיות משמעותי, באופן שיאפשר לו להיגמל בין כתלי הכלא, שמצד אחד עשוי להיות מוסד משקם, ומצד שני יאיין את מסוכנותו. עמד על כך השופט נ' סולברג בבש"פ 5784/23 עזרא נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (6.9.2023) שדן בעניינו של נאשם שהתקבל למוסד גמילה בשלב שלאחר

"הניסיון מלמד שפעמים רבות בית הכלא עשוי להיות מוסד משקם. תקופת הכלא, שאין ספק שהיא קשה ומאתגרת, יכולה להוות נדבך נוסף, צעד משמעותי, בדרכו של העבריין לשיקום ולחזרה לחיק החברה. ההתמודדות עם האתגרים הרבים שהכלא מזמן, ועמידה בהם, הריהי חלק משמעותי מהליך השיקום; אין קיצורי דרך. התמדה ודבקות ברצון לחזור למוטב, שיתוף פעולה עם המסגרות הטיפוליות הפועלות במסגרת הכלא, מחזקת מאוד את מסוגלותו של עבריין לשוב לחיק החברה, ולהתמודד עם האתגרים הרבים שעוד נכוונו לו; עלינו להכיר בכך, כי לעיתים 'כליאתו היא שיקומו'."

אציין שבמקרה שלפנינו המשיב לא רק שטרם הורשע בדיון, אלא שאף טרם מסר תשובה לכתב האישום, זאת חרף פרק הזמן הארוך בו הוא נתון במעצר, והדבר אומר דרשני.

13. בבש"פ 4757/23 עזרא נ' מדינת ישראל (28.6.2023) נקבע שעניינו של העורר "אינו נכנס לדל"ת אמותיה של הלכת סויסה", נשקף ממנו סיכון ועברו הפלילי מכביד ומשכך אין מקום להחריגו מהכלל, זאת על אף שבדומה למקרה שלפנינו, עבר העצור כבר דרך, שמר על ניקיון מסמים פרק זמן ממושך של כשבעה חודשים, ונמצאה קהילה שהייתה מוכנה לקבלו. לצד האמור, נקבע ש"אין בכך כדי לסגור את הדלת בפני הליכי הגמילה שבהם החל העורר, אם במסגרת התיק העיקרי או בין כתלי בית הסוהר."

14. ואם נסכם, הרי שעל אף קיומו של חריג המאפשר גמילה בשלב המעצר, הרי שיש לבחון כל מקרה לגופו ולאפשר זאת רק במקרים המתאימים, לאחר בחינת המעשה והעושה, וכדברי השופט ע' גרוסקופף "בשים לב לנתוני הפרטניים של הנאשם" [בש"פ 3244/20 זנזורי נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (26.5.2020)]. בניגוד למצב הדברים שנדון בבש"פ 4919/18 ברוקס נ' מדינת ישראל (16.7.2018), אליו הפנתה ב"כ המשיב, הרי שבמקרה שלפנינו המלצת שירות המבחן אינה "מובהקת", למשיב אין כלל משפחה או מעטפת אחרת המגויסת לסייע לו, ובוודאי שלא "באופן ממשי ולאורך זמן", כנדרש למקרה של עזיב של הקהילה או לשלבים המתקדמים יותר של התהליך.

15. נוכח כל האמור אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

16. המזכירות תעביר החלטה זו לשירות המבחן.

ניתנה היום, י"ב שבט תשפ"ד, 22 ינואר 2024, בנוכחות
הצדדים.